UCHWAŁA NR III/15/10

RADY GMINY SĘDZIEJOWICE

z dnia 28 grudnia 2010 r.

w sprawie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2010 - 2015.

Na podstawie art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz..U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz.1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675), w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2995 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842) Rada Gminy Sędziejowice uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2010 - 2015",stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sędziejowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINA SĘDZIEJOWICE

PRZEWODNICZĄCY RADY

Wacław Ułański

U Z A S A D N I E N I E

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m.inn. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działań gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Tak więc, podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

Sędziejowice, 10.12.2010 r.

W Ó J T
Jerzy Kotarski

Załącznik
do uchwały nr III/15/10
Rady Gminy Sędziejowice
z dnia 28 grudnia 2010 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2010 - 2015.

I. Założenia ogólne

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, styl życia. Ważna rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi. Przemoc domowa może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.
Na terenie Gminy Sędziejowice przemoc w rodzinie występuje najczęściej w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami na członka rodziny, biedą, a także małą świadomością społeczną. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz pogłębienie społecznej świadomości tworzy się „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2010 - 2015".

II. Podstawy prawne

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz.483 ze zm.) rozdział drugi pt."Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela" reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją,
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 ze zm.).

Według polskich regulacji prawnych przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu (art.207 k.k.). Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością powzięły informację o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować o tym Prokuraturę lub Policję. Każdy kto uzyska informację o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek powiadomić o tym Prokuraturę lub Policję.
Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodny jest z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którym wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji jest jednym z kluczowych celów.

III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Sędziejowice

W skład Gminy Sędziejowice wchodzi 25 sołectw. Stan ludności na dzień 30.10.2010 r. wynosi 6438 mieszkańców.
Na terenie Gminy funkcjonują 2 Szkoły Podstawowe, 1 Gimnazjum, 3 Przedszkola oraz Zespół Szkół Rolniczych. Na terenie Gminy działają również 3 świetlice środowiskowe.
Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach. Z obserwacji pracowników socjalnych oraz na podstawie analizy dokumentów (głównie w oparciu o dane zawarte w wywiadach środowiskowych) wynika, że występowanie zjawiska przemocy na przestrzeni ostatnich lat stało się tematem o którym częściej się mówi. Jednak jest to nadal temat wstydliwy dla rodziny, często zatajany, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych, połączonych z bezpośrednią przemocą fizyczną.
Na terenie Gminy Sędziejowice pomoc w przeciwdziałaniu przemocy świadczą następujące podmioty: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjny dla rodzin, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, zespół opieki zdrowotnej, Policja.
Diagnozę środowiska lokalnego sporządzono na podstawie otrzymanych informacji z Komisariatu Policji w Widawie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz od pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sędziejowicach.
Z danych Komisariatu Policji w Widawie wynika, że z każdym rokiem wzrasta liczba przeprowadzonych interwencji domowych z powodu występowania przemocy. Szczegółowe dane dotyczące przeprowadzania interwencji przedstawia tabela nr 1.
Tabela nr 1: Interwencje domowe Policji

	Liczba interwencji w roku		
Interwencje domowe	2010	2009	2008
Przemoc w rodzinie	69	93	64
Procedura „Niebieskiej Karty”	7	17	28

Z danych ilościowych Komisariatu Policji wynika, że sprawcami przemocy są głównie mężczyźni, a przemoc skierowana jest w większości przypadków przeciwko kobietom i dzieciom.
W latach 2008 – 2010 w rejestrach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych figuruje 25 osób zgłoszonych przez członków rodzin, pracowników socjalnych, Policję oraz inne osoby celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. Na podstawie analizy występujących przypadków ustalono, że w blisko 70 % zgłoszonych przypadkach występuje przemoc w różnych postaciach. Jest to np. wszczynanie awantur, używanie siły fizycznej, wyzwisk, popychanie i szarpanie oraz wyganianie z domu innych członków rodziny przez osoby zgłaszane do leczenia.
Z danych ustalonych w trakcie przeprowadzanych przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sędziejowicach wywiadów środowiskowych wynika, że zjawisko przemocy domowej występuje stosunkowo często, szczególnie w środowiskach gdzie

występuje problem nadużywania alkoholu. W tych przypadkach świadkami lub bezpośrednio doznającymi przemocy są nieletnie dzieci. Zdarza się również, że zjawisko jest zatajane przez osoby doznające przemocy lub po prostu bagatelizowane. Rodziny dotknięte przemocą bardzo niechętnie zgadzają się na uruchomienie procedury „Niebieskiej karty". Z obserwacji środowiska wynika również, że częstym zjawiskiem jest stosowanie przemocy, m.in. poprzez zaniedbanie wobec osób starszych.
Na terenie Gminy Sędziejowice nadzór nad rodzinami niewydolnymi wychowawczo sprawuje 4 kuratorów sądowych (w tym 2 społecznych) Sądu Rodzinnego w Łasku. Podejmowane przez kuratorów sprawy są często wynikiem zgłoszenia występujących problemów w środowiskach obejmowanych przez pracowników socjalnych. W takich przypadkach nawiązywana jest współpraca i podejmowane są wspólne działania na rzecz podopiecznych.
Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat traktowane jest jako poważny problem. Mimo, że w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważne zaburzenie funkcjonowania rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, niejednokrotnie tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy nawet zabójstw.
Problem przemocy wymaga zatem podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV. Cel główny programu

Celem głównym programu jest ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy w rodzinie w Gminie Sędziejowice poprzez stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

V. Cele szczegółowe programu

Program zakłada realizację następujących celów szczegółowych:
1/ koordynację działań lokalnych podmiotów, t.j.:

a) podpisanie porozumień o współpracy -
intencją partnerstwa jest wspólne działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy, co przyczyni się do realizacji wspólnych działań przy wykorzystaniu pełni możliwości zawodowych poszczególnych partnerów oraz do zintegrowania działań i rozwijania współpracy pomiędzy partnerami,

b) działania Zespołu Interdyscyplinarnego –
celem pracy Zespołu będzie szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb. Na posiedzeniach Zespołu omawiane będą przypadki konkretnych rodzin, w których dochodzi do przemocy. Zadaniem Zespołu będzie kompleksowa pomoc rodzinom, opracowanie adekwatnej strategii postępowania, włącznie do pomocy niezbędnych w danym przypadku podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy, monitorowanie sytuacji w rodzinach, uruchamianie niezbędnych narzędzi, w tym procedury „Niebieskiej karty",

c) poradnictwo -
celem realizacji zadania będzie wsparcie psychologiczne i prawne dla ofiar przemocy, przekazywanie wiedzy lub kierowanie osób do instytucji udzielających fachowej pomocy, udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy w zakresie rozładowania napięcia, radzenia sobie ze stresem oraz

rozwiązywania konfliktów w związku z występowaniem zjawiska przemocy,

2/ systematyczną edukację środowiska lokalnego, t.j.:

a) przygotowywanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym –
celem realizacji zadania będzie ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Gminy Sędziejowice. Podejmowane będą działania związane z rozpowszechnianiem w lokalnym środowisku programów profilaktycznych, publikowanie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej, t.j. przygotowywanie i rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących przemocy,

b) promowanie właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją dzieci, młodzieży i dorosłych –
intencją zadania będzie wyrabianie właściwych sposobów rozwiązywania występujących konfliktów w rodzinie wobec poszczególnych grup t.j. dzieci i młodzieży oraz dorosłych. Zadanie realizowane będzie poprzez prowadzenie w szkołach zajęć edukacyjno-wychowawczych, szkolnych programów profilaktyki przemocy. Wobec dorosłych podejmowane będą działania związane z wspieraniem aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania nieagresywne.

3/ systematyczną edukację przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie przemocy w rodzinie:
celem będzie podniesienie poziomu wiedzy specjalistów różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy, a tym samym zwiększenie umiejętności diagnozowania przemocy w rodzinie i podejmowania skutecznych interwencji.

4/ poprawę jakości systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc w rodzinie:
działania w zakresie przeciwdziałania przemocy i pomocy jej ofiarom realizowane będą przez instytucje związane z przemocą oraz w ramach Zespołu interdyscyplinarnego powołanego do działania na terenie Gminy Sędziejowice. Każda z instytucji czy organizacji podejmować będzie działania na rzecz rozwiązania występujących problemów, zgodnie ze swoimi kompetencjami i możliwościami. Ważnym będzie jednak budowanie sieci polegającej na wymianie informacji, rozwijaniu i umacnianiu współpracy różnych instytucji w zakresie rozpoznawania zjawiska przemocy wobec dorosłych i dzieci oraz podejmowania działań mających na celu jej zatrzymanie. Działający system pomocy umożliwi osobom doświadczającym przemocy korzystanie z profesjonalnej pomocy medycznej, psychologicznej, socjalnej i prawnej mającej na celu pomoc doraźną oraz pomoc w uwolnieniu się z sytuacji przemocy, poradzenie sobie ze skutkami przemocy (zespołem stresu pourazowego, zaburzeniami depresyjnymi, lękowymi i innymi).

VI. Przewidywane efekty realizacji programu

Przewiduje się osiągnięcie następujących efektów realizacji programu:

1/ zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla osób doznających przemocy,

2/ spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie, w tym spadek liczby rodzin, w których podejmowano interwencje wielokrotnie,

3/ podniesienie poziomu wiedzy i wrażliwości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,

4/ zwiększenie wiedzy w zakresie przemocy w rodzinie, kadry zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy rodzinom i pomocą dla osób dotkniętych tym problemem,

5/ usprawnienie systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.

VII. Adresaci, realizatorzy, termin realizacji oraz źródła finansowania programu

1. Adresatami programu są:
   1/ osoby, rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy;
   2/ osoby, rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy;
   3/ przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami lub rodzinami dotkniętymi lub zagrożonymi przemocą, m.in. pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, pedagodzy szkolni, pracownicy służby zdrowia, pracownicy świetlic środowiskowych, członkowie GKRPA.
2. Podmioty realizujące program przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
   1/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach;
   2/ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sędziejowicach;
   3/ Policja;
   4/ Szkoły;
   5/ Gminny Ośrodek Zdrowia w Sędziejowicach;
   6/ punkt konsultacyjny;
   7/ Sąd Rejonowy w Łasku;
   8/ Prokuratura Rejonowa w Łasku;
   9/ organizacje pozarządowe;
   10/ inne podmioty realizujące cele i zadania zawarte w Programie.
3. Program realizowany będzie do 31 grudnia 2015 roku.
4. Podejmowane działania w ramach „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2010 - 2015” związane z osiąganiem wyznaczonych celów, finansowane będą ze następujących środków:
   - środki własne gminy,
   - środki z budżetu państwa przeznaczone na realizację różnych programów,
   - środki z funduszy pomocowych, w tym z EFS-u,
   - środki na realizację „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii”.